

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:
Görüşlerinizi duzenleme@bddk.org.tr adresine e-posta ile iletebilirsiniz.

DERECELENDİRME KURULUŞLARININ YETKİLENDİRİLMESİNE VE FAALİYETLERİNE İLİŞKİN ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK TASLAĞI

MADDE 1- 17/4/2012 tarihli ve 28267 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik”in 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (c) bendinde yer alan “genel” ibaresinden sonra gelmek üzere “prosedürlerin, metodolojinin ve derecelendirme notu verilirken kullanılan temel varsayımların da ücretsiz bir şekilde erişilebilir olması” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkranın sonuna aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“b) Bağımsızlık/tarafsızlık: Bir derecelendirme kuruluşunun derecelendirmelerinin ekonomik baskılar dahil olmak üzere her türlü baskıdan uzak bir şekilde yapılması şarttır. Derecelendirme kuruluşunun ekonomik, politik ve diğer olası etkiler nedeniyle derecelendirme notuna ilişkin aksiyon almaktan kaçınmaması ve gerekli aksiyonları almakta gecikmemesi gerekir. Derecelendirme sürecinin, yetkili derecelendirme kuruluşunun ortaklık yapısı ve/veya yönetim kurulundaki muhtemel çıkar çatışmalarından etkilenmeyecek ölçüde bağımsız olması gerekir. Derecelendirme kuruluşunun, derecelendirme faaliyetlerini, operasyonel, yasal ve mümkün olduğu ölçüde fiziksel olarak diğer faaliyetlerden ayrı tutması gerekir.”

“f) Derecelendirme notunun kötüye kullanımı: Derecelendirme kuruluşu, verdiği talep edilmemiş derecelendirme notlarını, derecelendirme notu verilmesini talep edilmesi amacıyla baskı unsuru olarak kullanamaz.

g) Kurum ile işbirliği: Derecelendirme kuruluşu tarafından metodolojideki önemli değişiklikler Kuruma bildirilir. Derecelendirme notları ile derecelendirme notlarının verilmesine ilişkin önemli verilere Kurum tarafından erişim sağlanabilmesine ilişkin yapının tesis edilmesi gerekir.”

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 25 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (e) bendi yürürlükten kaldırılmış ve aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(4) 6 ncı maddenin birinci fıkrası kapsamında ücretlendirme politikasına ilişkin aşağıdaki hususların yetkili derecelendirme kuruluşu tarafından kamuoyuna açıklanması gerekir:

- a) Derecelendirmesi yapılan karşı tarafların ücretlendirmesine ilişkin genel çerçeve.
- b) Derecelendirmesi yapılan karşı taraflardan derecelendirme hizmeti dışındaki bir hizmet karşılığında alınan ücretin, bu karşı taraflardan alınan yıllık toplam ücret içerisindeki payı.
- c) Tek bir müşteri ile bu müşteriyi doğrudan veya dolaylı kontrol eden ortaklardan ve bunların doğrudan veya dolaylı olarak kontrol ettiği ortaklıklardan alınan ücretin, yetkili derecelendirme kuruluşunun yıllık gelirinin %10 veya üzerinde olduğu durumlar.”

“(5) 6 ncı maddenin birinci fıkrası kapsamında muhtemel çıkar çatışmalarına ilişkin asgari olarak aşağıdaki hususlar ile bu hususların derecelendirme metodolojisi veya derecelendirme faaliyetleri üzerindeki etkilerinin yetkili derecelendirme kuruluşu tarafından kamuoyuna açıklanması gerekir:

a) Yetkili derecelendirme kuruluşuna, derecelendirilen karşı taraf, işlemin borçlusu, kaynak kuruluşu veya aracısı tarafından derecelendirme hizmeti karşılığında ödeme yapılıp yapılmadığı bilgisi.

b) Yetkili derecelendirme kuruluşuna, kredi derecelendirme faaliyetinden finansal menfaati etkilenecek olan derecelendirme kuruluşu kullanıcıları tarafından derecelendirme hizmeti karşılığında ödeme yapılıp yapılmadığı bilgisi.

c) Yetkili derecelendirme kuruluşuna, derecelendirilen karşı taraf, işlemin borçlusu, kaynak kuruluşu, aracısı ile derecelendirme kuruluşu kullanıcıları tarafından derecelendirme notu verilmesi veya nota erişim sağlanması dışındaki faaliyetler için ödeme yapılıp yapılmadığı bilgisi.

ç) Yetkili derecelendirme kuruluşunun bir işletme, borçlu, kaynak kuruluş veya işleme aracılık eden tarafların nihai derecelendirme notunun belirlenmesine yönelik sözleşme imzalanmadan önce bu tarafların kredi kalitelerinin göstergesi olarak öncü bilgi sağladığı durumlar.

d) Yetkili derecelendirme kuruluşunun derecelendirilen taraf üzerinde veya derecelendirilen tarafın yetkili derecelendirme kuruluşu üzerinde doğrudan veya dolaylı pay sahipliği olduğu durumlar.”

MADDE 3- Bu Yönetmelik **/**/2026 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

DERECELENDİRME KURULUŞLARININ YETKİLENDİRİLMESİNE VE FAALİYETLERİNE İLİŞKİN ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK TASLAĞI

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere; 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 88 inci maddesinde, düzenlemek ve denetlemekle görevli olduğu sektör veya alanla ilgili uluslararası ilke ve standartlarla uyumlu ikincil düzenlemelerin yapılması ve kararların alınması Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu’nun görevleri arasında sayılmaktadır. Bu kapsamda, bankacılık alanında politikaların geliştirilmesi ve uygulamada daha iyi bir koordinasyonun sağlanması amacıyla üye ülkelerin bankacılık otoriteleri arasında iş birliğini sağlayacak bir platform olarak oluşturulan Basel Bankacılık Denetim Komitesinin (Basel Komite) üyesi olarak Kurumumuz, bankacılık mevzuatını uluslararası en iyi uygulamaları takip ederek gerektiğinde güncellemektedir.

Öte yandan, Basel Komite Aralık 2017 tarihinde “Basel III: Finalising Post Crisis Reforms” dokümanını yayımlamıştır. Bahse konu dokümanda yer alan standartlar, Basel III uzlaşısını tamamlayıcı mahiyette olup, nihai Basel III uzlaşısı ya da Basel IV olarak adlandırılmaktadır. Basel IV ile Basel Komite temelde, benzer risk yapılarına sahip olan ve gelişmiş modeller kullanan bankaların farklı sermaye yükümlülüklerinin önüne geçmek suretiyle bankaların maruz kalmış oldukları riskin daha doğru ölçülmesini teminen bankalar tarafından kullanılan standart ve içsel yöntemleri birbirine yaklaştırmayı hedeflemektedir.

Bu kapsamda, bankaların sermaye yeterliliği mevzuatının uluslararası bankacılık standartlarına tam uyumuna yönelik gerekli çalışmaların yürütülmesi amacıyla “Basel III: Finalising Post Crisis Reforms” dokümanı dikkate alınarak, 17/4/2012 tarihli ve 28267 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmeliğin ilgili maddeleri güncellenmiştir.